

Ett rollspel i dokusåpans tidevarv

Drömligt i Ålems församlingshem.

Hela uppsättningen är ett som ett drömspel i strindbergska anda, om än ur en anorlunda kvinnlig synvinkel.

Gunilla Bergerham har tidigare jobbat med liknande berättarteknik.

Öppningsscenen är som hämtad ur ett klassiskt svenskt folkspel. Ett bord, två stolar, ett dnerande par och en servitris i tidstypisk dräkt a la 30-tal.

Musikalen Konserv som gick för fulla hus i Ålems församlingshem på torsdagskvällen lockade mycket riktigt till skratt och muntra kommentarer.

Efterhand blir handlingen dock alltmer absurd med bisarra inslag från det förgångna. Handlingen kan tyckas enkel till en början. Det spökar i huset. Men efterhand blottläggs djupare skikt av konflikt mellan nutid och dåtid, arv och miljö, det gammalmodiga, det moderna och allt det postmoderna. Insidan och utsidan.

Den här musikalkalatern är en samproduktion mellan Teater Ettettett och Riksteatern som just nu turnerar landet runt, bland annat på våra bygdegårdar. Den sex man starka ensemblen varav tre musiker, bjöd på en skickligt komponerad "kompett av musik, mat och minnen" som det stod i programmet.

Man levde verkligen upp till den innehållsdeklarationen. Produktionen var fullt åtbar och riktigt välsmakande. Såväl innehåll som förpackning håller en god och jämn kvalite.

Musiker och sångare/aktörer som framträdde i Ålems församlingshem var:

Teatern Konserv har framförts i Ålems församlingshem.

trisen spelad av Malin Hülphers, tillika musikansvarig tillsammans med maken Jan Levander, över sakral hymn (detta var ju en kyrkokör på repövning), till alemöllersk-inspirerad folkmusik och avantgardistisk jazz.

Jan Levander tar ut svängarna med sin tenorax i ett ångestbetonat solonummer som är helt sanslöst toklog. Här har man lyft på locket till sitt inre och de konserverade känslorna av beviskelse får fritt spelrum. Detta är också själva temat i pjäsen, våra inkapslade känslor och föreställningar som plötsligt kommer upp till ytan i kris-situationer.

Konflikten blir uppenbar. Det är flera berättelser som löper parallellt, men som har ett historiskt samband. En släktkrönika där generationsmotsättningar, de yngre såväl som de inre, börjar få konturer.

sin spets. "Hur ska vi nu kunna laga mat?". Den fina planeringen håller inte längre och det blir till att improvisera för körmedlemmarna. Pastan kan uteslutas.

Plötsligt öppnas ett skafferi och rader av färgglada glaskonserver uppenbar sig. Detta är räddningen, eller? Ska man våga lyfta på locket och ta del av innehållet? Någon tycker det verkar åckligt, medan en annan framhåller den suveräna konserveringsmetodens fördelar.

Här finns rödbetor från -54 och gurkor från -62. Det är tre generationers erfarenheter som speglas och jämförs.

Pjäsen är bitvis kuslig som när de gångna generationerna träder fram ur dunklet liksom spöken i bakgrunden.

Jag kommer att associera till gotiska skulpturer i en medeltida katedralskloppspel man kan se på kontinenten. Rent scenografiskt är det oerhört effekt-

Exempelvis lägger slaktaren Otto i början av stycket bort titlarna med den unga Nellie, stadsflickan som han sedermera gifter sig med, då han uppvaktar henne på pensionaten.

Hon dras in i en lantlig värld av praktigt arbetsmoral, besymlingar, avundsjuka och tillrättvisningar. Nellie finner sig aldrig tillrätta. Hon kan inte uppfylla den äldre svägerskans förväntningar hur hon än försöker anpassa sig.

Alltid klagas det ned på något. Jante-lagen härskar fullkomligt. Hon hoppar till sist av. Hon skjuter sig från Otton vilket får honom att ta livet av sig med slaktmasken i sjöboden.

Detta självmord får naturligtvis Nellie skulden för. Hon är deras olycka. Hon är en "sol-och-väreska" helt enkelt, enligt systarna. Otton som aldrig kunnat frigöra sig från plikten att bruka fädernesgården såg ingen annan utväg.

Nu kommer arvstvistens och uppoffringen att inte längre tillbaka, så åtminstone föra familjereceptet på en vit pepparkaksgubbe vidare. Det står nämligen klart att Nellie väntar barn, en dotter, inte en son till svägerskornas besvikelse. De klagar och gör sig till offer.

Tillbaka till nutiden, så lyckas man i alla fall laga mat. Det kunde bli riktigt humoristiskt, som när en av tjejerna i kören, Maggan, spelad av Gunilla Bergerham, skamsat bekänner att hon, en medeltidens psykoterapeut, gått och blivit kär i en kollega från Zürich.

Han föreläser i den nya innerterapi "gastro-dynamisk metod". Hur ska hon göra? Utifrån detta ställs i en sång frågan om

Den skicklige slagverkaren Anders Åstrand bjuder på fantastiska prestationer med sin vibrafon. Musikhistoriskt får man också en känsla av musiken i West Side Story och 60-talet med dess optimism.

Slutnumret, den svängiga soul-låten och jazz-dansen "Angusoppa" är storartet och bejublas av den 70 personer starka publiken. "Jag har bott i många kok, flyttat in och flyttat ut..." Slutstrofen är mycket vacker i sin poesi: "Glasverandans hemlighet är en soppterrin som aldrig sinar, är en sorg med spåda primörer i mild buljong." Konserv är en helt fantastisk produktion av Teater Ettettett och med fina prestationer av alla medverkande på scen.

Det är bara att önska dem lycka till med sin landsomfattande turné. En fartyfyllig och tankeväckande pjäs om vårt sårbara samhälle och våra sårbara själar. Ett rollspel av stora format i detta dokusåpans tidevarv. Snyggt jobbat!

Lars Björnland

**Manus: Gunilla Bergerham
Musik: Malin Hülphers och Jan Levander**

**Regi: Johan Skildt
Scenografi: Lovisa Johansson
Medverkande: Gunilla Bergerham, Eva Bäckman, Malin Hülphers, Jan Levander, Mia Nilsson, Anders Åstrand
Producent: Cecilia Falk ansvarig för samarbetet mellan Teater Ettettett och Riksteatern
Scen: Ålems församlingshem i torsdagskväll
Arrangör: Mönsterås-Ålems Teaterförening och Riksteatern**